

РЕШЕНИЕ

№ 10306

гр. София, 28.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 30.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **896** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1000, р-н С., [улица], ет. 3, представлявано от управителя С. П. Н.-К. чрез процесуален представител, срещу Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ в частта му от т. 1 до т. 5 включително, с което се определя пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на административния акт поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и неправилно приложение на материалния закон. Моли съда да отмени решението в обжалваните части от т. 1 до т. 5 включително. Представя молба - становище с доказателства, обосновавайки правния интерес.

В съдебно заседание жалбоподателят не се представлява, не претендира разноски.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуалните представители юриконсулт Р. и юриконсулт Х., с пълномощно по делото, в писмени бележки и в открито съдебно заседание изцяло оспорва жалбата. Прави възражение за

недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес, за което подробни аргументи са развити в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна „Електроенергиен системен оператор“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1618, р-н Витоша, [улица], представлявано от изпълнителния директор А. Н. Ц. /ЕСО ЕАД/, редовно призована, се представлява от процесуалните представители юрисконсулт К. и юрисконсулт В.. С писмено становище оспорва жалбата, като неоснователна и поддържа направеното възражение за недопустимост на жалбата, поради липса на правен интерес. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не се представлява, не взема становище.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение, 60 състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Решение № Ц-37 от 29.12.2023 г. КЕВР /Решението/ на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение второ от Закона за енергетиката /ЗЕ/ взима следните решения:

1. Определя, считано от 01.01.2024 г. до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре, в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД;

2. Определя, считано от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., но не по-късно от датата, а която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу, при търг за набавяне на резерв с обем до 200 MW включително в размер на „30% *Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД“;

3. Определя, считано от 01.07.2024 г. до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем до 200 MW включително в размер на „30% *Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД;

4. Определя, считано от 01.01.2024 г. до датата на влизане в сила на изменение на методиката по чл. 105, ал. 13 от Правилата за търговия с електрическа енергия, но не по-късно от датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем над 200 MW включително в размер на „30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД“;

5. Определя, считано от датата на влизане в сила на изменение на методиката по чл. 105, ал. 13 от Правилата за търговия с електрическа енергия до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем над 200 MW в размер на „- 200 лв./MWh“.

Жалбоподателят е търговец на електрическа енергия, като притежава Лицензия № Л-250-15 от 20.12.2007 г., издадена от КЕВР /тогава ДКЕВР/, изменена с Решение № И1-Л-250 от 01.10.2012 г. и Решение № И2-Л-250 от 09.12.2013 г., продължена с Решение № И3-Л-250 от 05.09.2017 г. за срок от 10 години, считано от 20.12.2017 г., а именно валидна до 20.12.2027 г.

Заинтересованата страна притежава лицензия за дейността „пренос на електрическа енергия“ № Л-419-04/18.12.2013 г., издадена от КЕВР /тогава ДКЕВР/ с Решение № Р-205 от 18.12.2013 г. за срок от 35 години. С Решение № С-5/30.07.2015 г. и Решение № С-7/05.11.2015 г., КЕВР сертифицира ЕСО ЕАД като независим преносен оператор на електропреносната система на Република България.

По делото е приета административната преписка, представена от ответника Комисията за енергийно и водно регулиране.

В жалбата си, на първо място, Жалбоподателят навежда аргументи срещу т. 1 от Решение №Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР, като счита същата за незаконосъобразна, поради противоречие с материалния закон. В тази насока излага, че КЕВР е определила пределни цени, като са съобразени интересите само на определен кръг пазарни участници (доставчиците на балансиращи услуги и ЕСО), като това е за сметка на всички останали пазарни участници, които чрез сметките си за доставена електрическа енергия ще понесат значителното увеличение на разходите за балансиране. Жалбоподателят счита, че Решението е постановено в нарушение на принципа, прогласен в чл. 31, т. 1 ЗЕ - цените да са недискриминационни, основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин. На следващо място, Жалбоподателят твърди, че цената по т. 1 от Решението е определена не като

пределна, както изисква ЗЕ, а като минимална цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре.

В жалбата се твърди и незаконосъобразност на т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 от Решението, като постановени в нарушение на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране /Регламент 2017/2195/. Сочат се аргументи, че при действащата Методика за определяне на цени на балансиращата енергия, обн. ДВ. бр. 66 от 26.07.2013 г., изм. ДВ. бр.36 от 21 Април 2023г. /Методиката/ и така определените с Решението пределни цени за регулиране надолу, част от паричния поток остава при ЕСО ЕАД, което противоречало на Регламент 2017/2195, според който операторите на преносни системи не трябва да получават икономически ползи или загуби във връзка с финансовия резултат от уреждането на небалансите.

Жалбоподателят излага също така общи аргументи за противоречие на Решението с целта на закона, тъй като се осигурявало пазарно предимство за определени пазарни участници, което било в разрез с целта на закона. В хода на съдебното производство жалбоподателя представя, като доказателство Договор за балансиране с координатор на балансираща група № BAL-060 от 03.07.2019г. между него и „Електроенергиен системен оператор“ АД и фактура № [ЕГН]/31.01.2024г.

Заинтересованата страна също е представила и е прието по делото като доказателство - Договор за балансиране № BAL-060/03.07.2019 г. между ЕСО ЕАД и „Енерджи съплай“ ЕООД и фактура от 31.01.2024 г., издадена от ЕСО ЕАД на жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, а възраженията на ответника и заинтересованата страна за липса на правен интерес настоящият съдебен състав счита за неоснователни. Жалбата е подадена от надлежна страна с правен интерес от обжалването и в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 АПК вр. чл. 13, ал. 9 ЗЕ.

Жалбоподателят е направил искане за допускане на експертиза, за да установи наличието на правен интерес. Съдът счита това искане за неоснователно, поради факта, че правния интерес се удостоверява от наличните по делото доказателства. Предвид горното съдът не допуска назначаването на съдебно-техническа експертиза за установяване на правния интерес.

От представените и приети по делото като доказателство - Договор за балансиране № BAL-060/03.07.2019 г. между ЕСО ЕАД и „Енерджи съплай“ ЕООД и фактура от 31.01.2024 г., издадена от ЕСО ЕАД на жалбоподателя се установява, че „Енерджи съплай“ ЕООД е регистрирано на пазара на балансираща енергия като координатор. Съгласно служебна справка на съда „Енерджи съплай“ ЕООД е координатор на стандартна балансираща група, считано от 01.11.2012 г. със статус „Активен“, видно от регистъра на търговските участници, регистрирани като координатори на стандартни балансиращи групи, воден от ЕСО ЕАД. Съгласно разпоредбите на Договора за балансиране, същият регулира отношенията между координатора /в

случая Жалбоподателя/ и ЕСО ЕАД като независим преносен оператор /НПО/ по повод сделки за компенсиране на отклоненията между измерените количества произведена и/или потребена електрическа енергия от обектите, за които координаторът е поел отговорност за балансиране и валидираните от НПО агрегирани графици за продажба и/или покупка на електрическа енергия за всеки период на сетълмент. С обжалваното Решение КЕВР е определила пределни цени за сключване на сделки с балансираща енергия, които пряко влияят на сделките, които Жалбоподателят също сключва по цитирания договор.

Цените за балансираща енергия, дължими се от Жалбоподателя се определят по реда на приетата от КЕВР и приложима към процесния период Методика за определяне на цени на балансираща енергия (отменена към постановяване на настоящото решение), приложение към Правилата за търговия с електрическа енергия – чл. 105, ал. 13 от тях. Следва обаче да се има предвид, че съгласно чл. 6, § 5 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия дисбалансите се уреждат на цена, която отразява стойността на енергията в реално време, която, при приложението на чл. 6 от Методиката (в относимата ѝ редакция) може и следва да е равна на най-ниската цена за балансиране надолу или на максималната пределна цена за сключване на сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за представяне на системна услуга регулиране надолу, определена от комисията за съответния период. Определената с обжалваното решение на КЕВР пределна цена - „не по-ниска от“ пряко рефлектира върху поетата от жалбоподателя отговорност за балансиране, при задължение да заплаща цена за дисбаланс, формирана от и на база определената с обжалваното решение цена. Дружеството е „отговарящо за баланса лице“ като участник на пазара и носи отговорност за дисбалансите.

В тази насока, настоящият съдебен състав счита, че предвид засягането на правната сфера на жалбоподателя, за същият е налице правен интерес от обжалването на Решение №Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР. В този смисъл е и Определение №7369 от 13.06.2024 г. по административно дело № 4050 по описа за 2024 г. на Върховния административен съд.

Разгледана по същество жалбата е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА.

Съдът дължи произнасяне по законосъобразността на акта на основание чл. 168, ал. 1 вр. чл. 146 АПК.

Оспореното Решение е издадено от компетентен административен орган в съответствие с правомощията на КЕВР, регламентирани в чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение второ от ЗЕ. Решение №Ц-37/29.12.2023 г. е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, поради което не е налице основание за отмяната му по чл. 168, ал. 1 вр. с чл. 146, т. 1 АПК.

Процесното Решение, по т. 1 от диспозитива, е издадено в противоречие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 АПК. Липсват изложени мотиви за приемането на Решението по т. 1, поради което е налице основание за отмяната му по чл. 146, т. 2 АПК.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение второ от ЗЕ в приложимата редакция – обн. ДВ. бр. 96 от 17.11.2023 г., КЕВР определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. Макар да липсва легална дефиниция на понятието „пределна“ цена, то семантичното тълкуване на думата сочи, че се касае за максимална цена. В случая законовата норма, действаща към датата на взимане на процесното Решение, по т. 1 от диспозитива, постановява, че Комисията за енергийно и водно регулиране следва да определи, при спазване на всички нормативни правила и изисквания, включително основните принцип на ЗЕ, максимална цена - пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре. Противно на законовите изисквания, обаче, КЕВР е определила не максимална цена, а минимална цена, а именно – „в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД“.

Видно от съдържанието на процесното Решение (стр. 12-13), Комисията е приела, че минималната стойност на електрическата енергия при регулиране нагоре от 360 лв./MWh може да се приеме като достатъчна за покриване на разходите за производство на електрическа енергия от ТЕЦ при цени на въглеродните емисии в диапазона от 80 EUR/tCO₂ до около 90 EUR/tCO₂. В тази връзка, КЕВР счита, че е обосновано пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре да е в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД. Посочените съждения на административният орган не са подкрепени с икономически анализ или друг вид пазарен анализ. В административната преписка липсват изчисления на така определената цена, като в хода на провелоето се съдебно производство също не са ангажирани доказателства от ответника как е определена тази цена. Определянето на пределна цена, в случая минимална цена, противоречи на разпоредбата на чл. 31, ал. 1, предл. второ на ЗЕ, а именно цените, които подлежат на регулиране от КЕВР да са основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин.

На следващо място, настоящият съдебен състав подчертава, че по делото липсва информация за извършен анализ от страна на административния орган за цената на въглеродните емисии към датата на приемане на процесното Решение. Както се сочи по-горе, в процесното решение единствено е посочено, че при цена на емисиите от 80 EUR/tCO₂ до около 90 EUR/tCO₂, пределната цена следва да се определи на ниво от минимум 360 лв./MWh. Посочените съждения на органа не могат да се приравнят на мотиви за приемането на обжалвания административен акт, доколкото същите не съдържат анализ и икономически данни в подкрепа на крайното решение на органа. В случая съдът счита, че липсват мотиви, което е основание за отмяна на акта в частта по т. 1 от диспозитива.

На самостоятелно основание, процесното Решение по т. 1 от диспозитива противоречи на чл. 6, §5 от Регламент 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия, който постановява, че дисбалансите се уреждат на цена, която отразява стойността на енергията в реално време. Определянето на минимална цена по административен ред е в пряко противоречие с установената

наднационална норма, която има пряко приложение.

По отношение на жалбата в частта срещу процесното Решение по т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5, настоящият съдебен състав счита същата за неоснователна. Жалбата съдържа оплаквания за теоретични постановки свързани с бъдещо несигурно развитие на обществените правоотношения в балансиращия пазар. Тези аргументи на жалбоподателя останаха недоказани в настоящото производство, поради което съдът ги оставя без уважение.

На последно място, настоящият състав счита, че независимо от отмяната на процесното Решение по т. 1 от диспозитива, административната преписка не следва да се връща на административния орган за ново произнасяне, независимо от изричното искане на жалбоподателя в този смисъл. Решението касае изминали периоди, по които има реализирани сделки на балансиращ пазар и определянето на нова цена за регулиране нагоре тепърва с нов акт на КЕВР ще доведе до определяне на цена със задна дата, което противоречи на законовите разпоредби на ЗЕ и не би могло тези правоотношения да бъдат преуредени по такъв административен ред. Нещо повече, към настоящия момент процесната законова норма на чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение второ на ЗЕ, въз основа на която е прието процесното Решение е отменена, което означава, че КЕВР няма законово правомощие за определяне на пределна цена на сключване на сделки на пазара на електрическа енергия. В тази насока, ако административната преписка бъде върната на органа и същият постанови ново решение, същото ще бъде нищожно.

По разноските:

С оглед изхода на спора на жалбоподателят се следват сторените разноски, досежно уважената част от иска, но тъй като не са поискани и предявени, съдът не дължи произнасяне.

Относно отхвърлената част от жалба срещу Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на КЕВР в частта по т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 и претенциите на ответника и заинтересованата страна за присъждане на разноски обосновава, тяхното присъждане на предявилите ги страни.

В полза на КЕВР на основание чл.78, ал. 8 ГПК вр. чл. 144 АПК, вр.чл.37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, следва да се присъдят разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

В полза на „Електроенергиен системен оператор“ АД, ЕИК[ЕИК] на основание чл.78, ал. 8 ГПК вр. чл. 144 АПК, вр.чл.37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, следва да се присъдят разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 1 от АПК, Административен съд София - град, III отделение, 60-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ в частта му от т. 1 от диспозитива по жалба на „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1000, р-н С., [улица], ет. 3, представлявано от управителя С. П. Н.-К..

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1000, р-н С., [улица], ет. 3, представлявано от управителя С. П. Н.-К., срещу Решение № Ц-37/29.12.2023 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ в частта му от т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 от диспозитива.

ОСЪЖДА „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1000, р-н С., [улица], ет. 3, представлявано от управителя С. П. Н.-К. да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране разноски в размер на 100 лв. /сто лева/

ОСЪЖДА „Енерджи съплай“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1000, р-н С., [улица], ет. 3, представлявано от управителя С. П. Н.-К. да заплати на „Електроенергиен системен оператор“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п.к. 1618, р-н Витоша, [улица], представлявано от изпълнителния директор А. Н. Ц. разноски в размер на 100 лв. /сто лева/

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: